

Nº REF.:	APU.03	Nº FITXA:	03
DENOMINACIÓ:	Centre Artesà.		
SITUACIÓ:	C. CENTRE	31-33	
DATA CONSTRUCCIÓ:	De 1919 a		
AUTOR:	Antoni Pascual Carretero (Arquitecte Municipal).		
PROMOTOR:	Societat Centre Artesà (constituïda en S. A. de Propietaris al 1920).		
TIPOLOGIA:	ARQUITECTURA PÚBLICA O SEMIPÚBLICA URBANA. Edifici aïllat.		
CONTEXT:	Situat al límit de l'eixample del 1916, a la cruïlla dels carrers Centre i Maurici Vilomara. L'edifici s'emplaça centrat en un solar arbrat, definit pels carrers anteriors i el del Pintor Isidre Nonell (antic passatge), deixant un espai més gran a Sud.		

FOTOGRAFIA ACTUAL



PLÀNOL DE SITUACIÓ

Escala

1/2000



RÈGIM URBANÍSTIC:

Planejament Vigent: Pla General Metropolità (1976). Transcripció del PGM a l'escala 1/2000 Refós (A.D. 1983).

Classificació: Sòl urbà (SU).

Qualificació: 7a Sistema d'equipaments comunitaris i dotacions actuals.

6a Sistema de parcs i jardins urbans.

RÈGIM JURÍDIC:

Titularitat: Privada.

Condicions/servituds: No es conneixen.

DESCRIPCIÓ:

Edifici aïllat format per tres volums diferenciats. Enfront de l'entrada principal, pel c. Centre, el cos central d'una sola planta de gran alçària; a la banda esquerra -nord- s'estén horitzontalment el contenidor de sala i escenari; a la banda dreta -sud- es troba adossat un volum format per tres cossos diferenciats amb façana-testera a una terrassa-mirador, donant a un pla pavimentat (pista de ball).

L'edifici està envoltat pel vessant sud per un jardí amb plàtans. Un mur massís fa de tanca perimetral del solar. A la cantonada amb el c. Pintor Isidre Nonell, un cobert format per dues voltes escarseres tanca el recinte.

La façana del volum central, presenta decoracions de maó vist a les cantoneres, així com a les dues faixes verticals i al remat en semicercle.

El volum format pels tres cossos -donant a la pista de ball- té una composició simètrica amb coberta a dos vessants perpendiculars a la façana del cos central, mentre que els cossos laterals presenten coberta amb volta de mocador. Elements verticals de maó vist i remat centrat amb arc rebaixat, obertures amb arc de mig punt.

L'extrem nord i est del solar presenta un seguit d'edificacions d'escàs interès.

Pel que fa a l'interior:

Al cos central hi ha el "hall", amb artesonats al sostre.

Els tres cossos donant a sud, contenen el cafè, amb sostres diferenciats en funció del tipus de coberta.

El gran volum de la sala i escenari donant a nord s'organitza amb planta de ferradura amb unes llotges de pati de butaques i dos nivells d'amfiteatre, i quatre escales perimetrals. La cubrició de la gran sala es produeix amb unes bigues de gelosia metàl·liques, tirants de ferro i voltes de mocador de peces ceràmiques. Aquesta estructura s'acusa en el fals sostre de la sala.

El volum de la caixa escènica sobresurt del conjunt general.

EVOLUCIÓ D'USOS:

Original: Teatre.

Actual: Zona del "hall" com a Cafè del Teatre i local social. Resta de l'edifici en desús.

ESTAT CONSERVACIÓ:

La pista de ball i els jardins que envolten el complex estan en estat relatiu de conservació.

Tot el contenidor del teatre presenta façanes inacabades i alguns cossos afegits molt posteriors en mal estat. El "hall" d'entrada i sobre tot el teatre estan en estat molt precari (actualment tancat per perill de ruïna).

Tot el cos de l'extrem sud (casino-bar), malgrat conservi la seva estructura original i estigui en bon estat, presenta decoracions impròpies.

El maig del 2000 els arquitectes Ignasi de Solà Morales, Lluís Dimé i Xavier Fabré redactaren un estudi sobre l'estat de l'edifici, concluint que el cos format pel casino-bar i el vestíbul del teatre eren les parts amb un interès arquitectònic real; l'estat constructiu i estructural del teatre i els cossos afegits, així com la poca funcionalitat n'aconsellaven la desconstrucció.

DADES HISTÒRIQUES:

A la dècada de 1870 es constituí a la Plaça de la Vila, a la Sala d'en Bou (actual número 8), el Centre Artesà dedicat a activitats lúdiques i culturals. Allà, al Cafè del Porvenir, es trobaven els diferents personatges locals amb un mínim d'inquietud cultural.

Les diferències polítiques entre els dos sectors que hi convivia, uns més catalanistes i republicans, i d'altres més espanyolistes i monàrquics, provocaren l'escissió del Centre.

Els primers, que dominaren l'Ajuntament als primers anys 1920 i durant la República, es quedaren al mateix local i crearen el "Centre Autonomista". Els segons, dominadors polítics durant Primo de Rivera i Franco, aixecaren al 1919 el "Centre Artesà de Prat de Llobregat". Aquesta nova edificació es constituí a un terreny de 5.000 metres quadrats entre els carrers de Maurici Vilomara, Isidre Nonell, Centre i Manuel Bertrand, propietat de Joaquim de Bolós i Saderra, de Torre Xica.

La primera junta d'aquesta entitat la formaren els veïns Jaume Parés i Serra (president), Manuel Lagarriga i Álvarez (tresorer) i Josep Guilera i Molas (secretari). Segons la inscripció recollida al Registre de la Propietat, el Centre Artesà (obra de l'arquitecte municipal Antoni Pascual i Carretero) disposava al 1920 "de dependencias para café, escuelas, reuniones y un gran salón teatro y anexo a dicho edificio otro destinado a cuadras para carruages y caballerías".

Un mes més tard, al juliol de 1920, el "Centre Artesà de Prat de Llobregat" es convertí en "Sociedad de Propietarios del Centre Artesà de Prat de Llobregat".

L'any 1987 la Junta de Propietaris d'aquesta entitat arrendà l'edifici a l'Ajuntament per 25 anys. Actualment, el Centre Artesà es troba ocupat parcialment (cafè) i la resta tancat per perill d'ensorrament.

BIBLIOGRAFIA:

Butlletí Municipal, "El Prat", Març-1987, pàg.8-9.
GÓMEZ INGLADA, M. "La formació....".

FONTS DOCUMENTALS: Fotos d'època.
Reg.Proprietat del Prat, vol.868;llib.37;fol.30;fin4.
Informe tècnic de l'Arxiu Històric Municipal del Prat de Llobregat,
31-1-1992.
Estudi previ del Centre Cultural L'Artesà, Ignasi de Solà Morales,
Lluís Dilmé i Xavier Fabré, arq., maig 2000.



ÀMBIT PROTECCIÓ:

EXTERIOR: Cos del casino-bar situat al sud (façanes i coberta) i conjunt de l'espai lliure que envolta l'edifici confrontant als carrers del Centre i de Maurici Vilomara. També es protegeix la façana del vestíbul d'accés al teatre.

INTERIOR: Sostres del cos del casino-bar.

INTERVENCIIONS

URGENTS:

PROPOSTES D'ACTUACIÓ:

Es proposa la definició d'un programa per a la implantació del Centre Cultural l'Artesà que inclogui un nou Teatre. Redacció d'un Pla especial d'ordenació del recinte del Centre Artesà. Redacció del projecte arquitectònic i construcció de l'edifici.

ENTORN/ NORMATIVA: El Pla especial podrà modificar justificadament l'àmbit de protecció de l'espai lliure confrontant al carrer del Centre i la protecció de la façana d'accés al teatre.

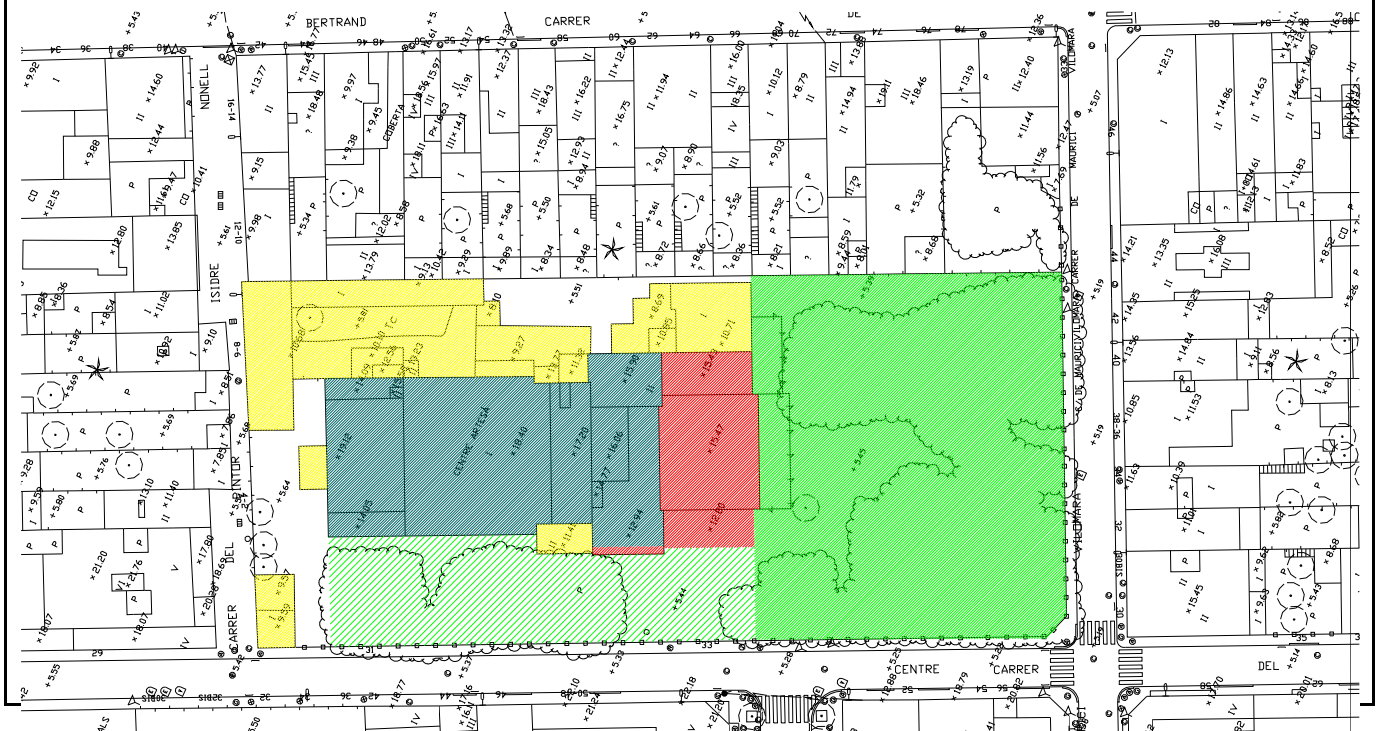
CONSIDERACIONS SOBRE L'ÚS:

Manteniment de l'ús d'equipament de tipus cultural. El programa del Centre Cultural determinarà la inclusió d'altres tipus d'equipament compatibles amb l'ús cultural.

OBSERVACIONS:

La grandària i la posició urbana del recinte del Centre Artesà, el fan molt adequat com a seu d'un equipament cultural central que, a més, ajudi a revitalitzar el conjunt del nucli antic de la ciutat.

Escala: 1/1000 ■ Protegit. ■ Per a enderrocar. ■ Substituïble. ■ Entorn protegit.



1. 100%

2.

3. 100%

4. 100% 100% 100% 100% 100% 100% 100% 100% 100% 100%